

EKSĀMENS DABASZINĪBĀS

12. KLASEI

2009. gada 19. jūnijā

SKOLĒNA DARBA LAPA

1. daļa

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

1. uzdevums. (5 punkti)

Vai apgalvojums ir pareizs? Apvelciet ar aplīti atbildi!

1. Augu šūnās glikoze pārvēršas par cieti.	Jā	Nē	1. _____
2. Sēnes enerģiju iegūst fotosintēzes procesā.	Jā	Nē	2. _____
3. Ūdens cietību rada kalcija un magnija joni.	Jā	Nē	3. _____
4. Degošus, tīklam pieslēgtus elektriskos vadus nedrīkst dzēst ar ūdeni.	Jā	Nē	4. _____
5. 1 ņūtonu liels spēks ķermenim, kura masa ir 1 grams, piešķir paātrinājumu 1 m/s ² .	Jā	Nē	5. _____

Aizpilda skolotājs:

Kopā par 1. uzd.: _____

2. uzdevums. (5 punkti)

Papildiniet katru apgalvojumu, tukšajā vietā ierakstot izvēlēto no iekavās dotajiem variantiem!

1. Kūtsmēslus izmanto kā augu _____ mēslojumu. (neorganisko/organisko)	1. _____
2. Salmonelozi izraisa _____. (baktērijas/vīrusi)	2. _____
3. Nātrija sāļi _____ ūdenī. (šķīst/nešķīst)	3. _____
4. Protons ir _____ lādēta daļiņa atoma kodolā. (pozitīvi/negatīvi)	4. _____
5. Mazāki elektroenerģijas zudumi ir _____ sprieguma elektropārvades līnijā. (zemāka/augstāka)	5. _____

Kopā par 2. uzd.: _____

3. uzdevums. (6 punkti)

Pabeidziet teikumu, ierakstot attiecīgu vārdu vajadzīgajā locījumā!

(Uzmanību: vārdu ir vairāk nekā teikumu!)

dzimumvairošanās, bezdzimumvairošanās, dzimumšūnas, dubultošanās, samazināšanās, apaugļošanās, zigota

Olšūna un spermatozoīds ir cilvēka _____. Ja olšūna saplūst ar spermatozoīdu, notiek _____. Dzimumšūnu saplūšanas rezultātā radušos šūnu sauc par _____. Saplūšanas rezultātā notikusi hromosomu skaita _____. Šādu vairošanās veidu sauc par _____. Ja no organisma atdalās tā audu gabaliņš un kļūst par jaunu organismu, tā ir _____.	1. _____
	2. _____
	3. _____
	4. _____
	5. _____
	6. _____

Kopā par 3. uzd.: _____

_____

4. uzdevums. (14 punkti)

Izlasiet jautājumus! Apvelciet ar aplīti izvēlētas atbildes burtu!

(Uzmanību: katram jautājumam ir tikai viena pareiza atbilde!)

1. Kura garuma mērvienība galvenokārt tiek izmantota astronomijā attālumu noteikšanai līdz Visuma objektiem?

A kilometrs

B metrs

C gaismas gads

D nanometrs

1. _____

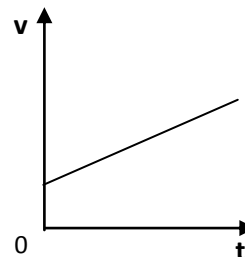
2. Pēc ātruma grafika nosakiet, kurš apgalvojums raksturo automobiļa kustību izvēlētajā laika intervālā!

A automobilis uzsāk kustību no miera stāvokļa

B automobilis kustas ar nemainīgu ātrumu

C automobilis kustas palēnināti

D automobilis kustas paātrināti

2. _____

3. Lustra ir ieslēgta 220V sprieguma tīklā. Lustrā ir ieskrūvētas trīs spuldzes, kuru jauda ir 40W, 60W un 100W. Kurā spuldzē plūst stiprāka strāva, lustrai apgaismojot telpu?

A 40 W spuldzē

B 60 W spuldzē

C 100 W spuldzē

D visās spuldzēs vienādi

3. _____

4. Kuras organisma šūnas inficē HIV vīruss?

A sarkanos asinsķermenīšus

B baltos asinsķermenīšus

C asins plātnītes

D asinsvadu sieniņu epitēlija šūnas

4. _____

5. Kurš no minētajiem ir hormons?

A insulīns

B pepsīns

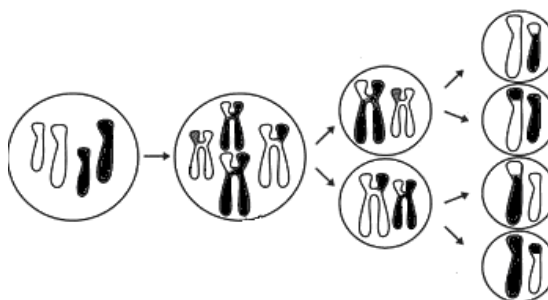
C katalāze

D ūdeņraža peroksīds

5. _____

6. Attēlā dota mejozes shēma.

Kurš no apgalvojumiem ir nepareizs?

Mejoze ir šūnu dalīšanās, kuras rezultātā

A izveidojas dzimumšūnas

B izveidojas 4 meitšūnas

C hromosomu skaits dubultojas

D hromosomu skaits samazinās uz pusi

6. _____

7. Kura no minētajām īpašībām piemīt attēlā redzamajam materiālam X?

X

A elektrovadītspēja

B ķīmiskā aktivitāte

C spēja veidot šķiedras

D plastiskums

7. _____

8. No kā ir atkarīgs lāzera stara atstarošanas leņķis no spoguļa?

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

Kopā par
4. uzd.:

_____

A no lāzera
gaismas krāsas

B no gaisa
temperatūras

C no stara
krišanas leņķa

D no lāzera jaudas

9. Kuram radioaktīvajam starojumam piemīt vislielākā caurspiešanās spēja?

A α starojumam

B β starojumam

C γ starojumam

D visiem vienāda

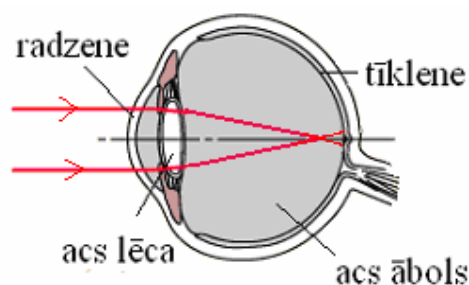
10. Tērauda priekšmets atrodas mitrā pagrabā. Kāda viela veidojas tērauda korozijas procesā?

A dzelzs (II) oksīds
B dzelzs (III)
hidroksīds

C dzelzs (II) sulfāts
D dzelzs (III)
nitrāts

11. Kādas brilles ārsts, visticamāk, izrakstīs pacientam, kura acīs gaismas staru izplatīšanās virziens ir tāds, kāds parādīts zīmējumā?

- A** brilles ar savācējlēcām
- B** brilles ar izkliedētājlēcām
- C** saulesbrilles
- D** nekādas

12. Kuru minēto vielu fragmenti ir olbaltumvielu sastāvā?

A aminoskābju

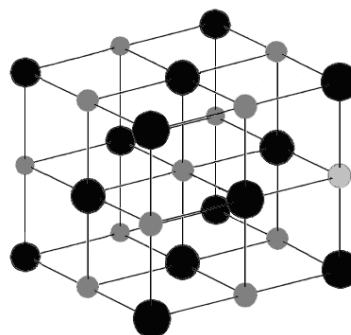
B glicerīna

C taukskābju

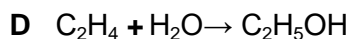
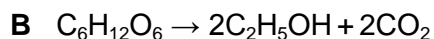
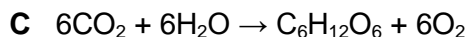
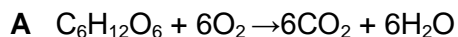
D glikozes

13. Kas attēlots zīmējumā?

- A** etilspirta molekulas modelis
- B** nātrija hlorīda kristālrežģa modelis
- C** dimanta kristālrežģa modelis
- D** amorfas vielas uzbūves modelis

14. Kurš no ķīmisko reakciju vienādojumiem attēlo fotosintēzi?

5. uzdevums. (5 punkti)

Izvēlieties katram jēdzienam atbilstošo skaidrojumu! Ierakstiet taisnstūrī jēdzienam atbilstošā skaidrojuma burtu!

(Uzmanību: skaidrojumu ir vairāk nekā jēdzienu!)

1. Mutācija	☐	A Ģenētiskā materiāla apzināta izmaiņšana jaunu šķirņu veidošanas nolūkā.	1. _____
2. Kancerogēni	☐	B Vides faktori, kas palielina mutāciju rašanās biežumu.	2. _____
3. Hemofilija	☐	C Hromosomu dubultošanās laikā radusies nejauša ģenētiskās informācijas izmaiņa.	3. _____
4. Mutagēni	☐	D Vides faktori, kas paaugstina ļaundabīgo audzēju veidošanās risku.	4. _____
5. Selekcija	☐	E Iedzimtas izmaiņas cilvēka genotipā – asinīs nav asinsreces faktora.	5. _____
	☐	F Embrija sadalīšanās divās vai vairākās daļās tā agrīnās attīstības stadijā.	

Kopā par
5. uzd.:
_____

**Kopā par
1. daļu:**
_____

EKSĀMENS DABASZINĪBĀS

12. KLASEI

**2009. gada 19. jūnijā
SKOLĒNA DARBA LAPA**

2. daļa

Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

1. uzdevums. (12 punkti)

Piena produkti ir vieni no vērtīgākajiem uzturproduktiem. Veikalos ir ļoti liels piena produktu klāsts, kurā jāprot orientēties. Attēlos ir doti uzraksti uz četrām dažādu piena produktu iesaiņojumiem.

Iepazīstieties ar uzrakstiem un atbildiet uz jautājumiem!

Aizpilda skolotājs:

1. produkts. Piens „Lāse” Apstrādāts augstā temperatūrā, satur vitamīnus ABD, nesatur konservantus. Uzturvērtība 100 ml produkta: Olbaltumvielas 3 g Ogļhidrāti 4,7 g Tauki 0,5 g Energētiskā vērtība 147 kJ Uzglabāt t° no +2 °C līdz +20 °C Rīgas piena kombināts	3. produkts. Krējums Satur pienskābo baktēriju kultūru, aromatizatoru, krāsvielu (beta-karotīnu), stabilizētāju (modificētu cieti, želatīnu) Uzturvērtība 100 ml produkta: Olbaltumvielas 2,6 g Ogļhidrāti 2 g Tauki 30 g Energētiskā vērtība 1144 kJ Uzglabāt t° no +2 °C līdz +6 °C A/s Tukuma piens	4. produkts. Paniņas Raudzēts piena produkts Uzturvērtība 100 ml produkta: Olbaltumvielas 3 g Ogļhidrāti 0 Tauki 0,5 g Energētiskā vērtība 134 kJ Uzglabāt t° no +2 °C līdz +6 °C A/s Valmieras piens 2. produkts. Pilnpiens Uzturvērtība 100 ml produkta: Olbaltumvielas 3,2 g Ogļhidrāti 4,5 g Tauki 2,5 g Energētiskā vērtība 228 kJ Uzglabāt t° no +2 °C līdz +6 °C. Degoles pienotava

1. Miniet divus iemeslus, kādēļ patērētājiem jāzina uz pārtikas produktu iesaiņojuma rakstītā informācija!

_____

_____

_____

1. _____

2. Izskaidrojiet, kāpēc krējumam ir vislielākā enerģētiskā vērtība!

_____

2. _____

3. Kurām uzrakstos minētajām uzturvielām ir liela nozīme jaunu šūnu veidošanā organismā?

_____

3. _____

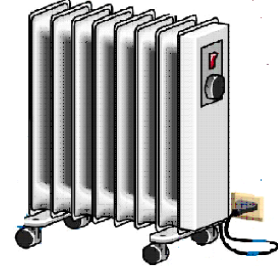
2. uzdevums. (12 punkti)

Izpildiet prasīto! Parādiat aprēķinu gaitu!

Lai noteiktu eļļas radiatora maksimālo jaudu, skolēns atslēdza visus dzīvoklī esošos elektroenerģijas patērētājus, nolasīja elektroenerģijas skaitītāja rādījumu kilovattstundās (kW·h) un ieslēdza sildītāju maksimālās jaudas režīmā. Tā ieslēgšanas un izslēgšanas momentā pierakstīja laiku.

0	0	4	1	7	8	kWh
0	0	4	1	8	4	kWh

plkst. 14.40
plkst. 15.10

1. Tabulā apkopojiet mērījumu rezultātus un aprēķiniet patērēto elektroenerģiju!

Skaitītāja rādījums eksperimenta beigās, kW·h	
Skaitītāja rādījums eksperimenta sākumā, kW·h	
Patērētās elektroenerģijas daudzums, kW·h	
Laiks, cik ilgi sildītājs bija ieslēgts tīklā, h	

1. _____

2. Aprēķiniet eļļas radiatora maksimālo jaudu kilovatos (kW), izmantojot tabulas datus!

2. _____

3. Novērtējiet, cik aptuveni kilodžoulu (kJ) lielu siltuma daudzumu ik sekundi atdod eļļas radiatorš!

3. _____

4. Aprēķiniet, cik stipra strāva plūst caur sildelementu, ja tas ir pieslēgts 220 V spriegumam!

4. _____

5. Cik lielu elektroenerģijas daudzumu kilovattstundās (kW·h) šis radiatorš patērēs 30 dienās, ja katru dienu telpas apsildīšanai to izmanto 4 stundas?

5. _____

6. Cik ir jāmaksā par telpas apsildīšanai patērēto elektroenerģiju, ja 1 kW·h cena ir 7,1 santīms?

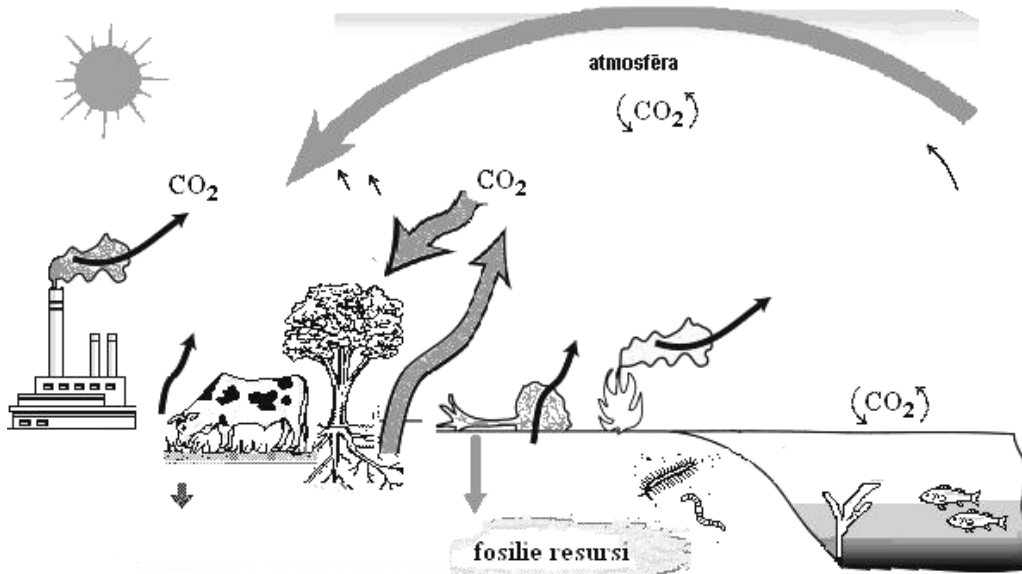
6. _____

Kopā par
2. uzd.: _____

3. uzdevums. (17 punkti)

**Apskatiet ķīmiskā elementa oglekļa aprites shēmu biosfērā!
Atbildiet uz jautājumiem!**

1. Nosauciet divus shēmā attēlotos procesus!

1. process _____

2. process _____

Paskaidrojiet nosaukto procesu būtību!

1. process _____

2. process _____

2. Nosauciet divus fosilos resursus, kuru sastāvā ir ogleklis!

_____

3. Izveidojiet organismu barības ķēdi, kura parādītu ķīmiskā elementa oglekļa pārvietošanos no gaisa caur organismiem un nokļūšanu atpakaļ gaisā!

4. Nosauciet, kuri organismi izveidotajā barības ķēdē ir producenti, kuri ir konsumenti un kuri – reducenti!

Producenti _____

Konsumenti _____

Reducenti _____

5. Paskaidrojiet, kādēļ barības ķēdēs nepieciešami producenti!

_____

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. Kāda izskatītos Zeme, ja uz tās nebūtu reducentu?

6. _____

7. Nosauciet divus piemērus, kā cilvēku darbība var ietekmēt izveidoto barības ķēdi!

7. _____

8. Zinātnieki iesaka ogļskābo gāzi apglabāt okeānā zem ūdens. Ja CO_2 nogādā 3 km dziļumā, tad lielā ūdens spiediena un zemās temperatūras dēļ šī gāze pārvēršas šķidrumā, kas ir smagāks par ūdeni. Pat zemestrīces neradīs apstākļus, lai tas izkļūtu atmosfērā. Okeāna dibens ir praktiski neierobežots ogļskābās gāzes glabāšanas rezervuārs.

No žurnāla „Terra” materiāliem

Paskaidrojiet, kāda globāla problēma liek zinātniekiem izstrādāt tekstā minēto priekšlikumu!

8. _____

4. uzdevums. (14 punkti)

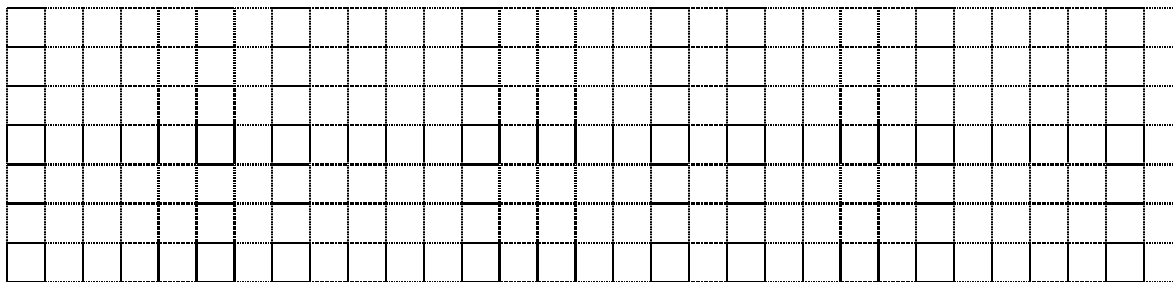
Izpildiet prasīto! Parādiet aprēķinu gaitu!

Tabulā apkopoti dati par automobiļa kustības ātrumu kopš kustības sākuma momenta, ik pēc 10 sekundēm pierakstot spidometra rādījumus.

Kopā par
3. uzd.:

t, s	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
$v, m/s$	0	6	12	18	24	24	24	24	24	24	20	12	12	12

1. Uzzīmējiet automobiļa kustības ātruma grafiku, uz y ass atliekot ātrumu, bet uz x ass atliekot laiku!

1. _____

2. Analizējot iegūto grafiku, pabeidziet iesāktos teikumus!

	Laika intervāla sākuma moments, s	Laika intervāla beigu moments, s
Automobiļa kustība bija vienmērīga laika intervālā	no	līdz
Automobiļa kustība bija vienmērīgi paātrināta	no	līdz
Automobiļa kustība bija palēnināta laika intervālā	no	līdz

2. _____

3. Aprēķiniet paātrinājumu, ar kādu brauca automobilis kustības pirmajās 40 sekundēs!

3. _____

Fizikas formulas

Mehānika. $v = \frac{s}{t}$, $a = \frac{v - v_0}{t}$, $s_x = v_{0x}t + \frac{a_x t^2}{2}$, $v = \frac{2\pi R}{T}$, $a = \frac{v^2}{R}$, $v = \frac{1}{T}$,

$F = ma$, $F = mg$, $F = \mu N$, $F = kx$, $F = G \frac{m_1 m_2}{R^2}$, $F_A = \rho_{\text{šķ}} g V$, $F = -k\Delta l$,

$x = x_m \cos \omega t$, $\varphi = \omega t$, $T = 2\pi \sqrt{\frac{l}{g}}$, $T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$, $\lambda = vT$,

$p = mv$, $F\Delta t = m\Delta v$, $W_k = \frac{mv^2}{2}$, $W_p = mgh$, $W_p = \frac{kx^2}{2}$, $\eta = \frac{A_t}{A_p}$,

$A = Fs \cos \alpha$, $N = \frac{A}{t}$, $A = W_2 - W_1$, $M = Fl$, $p = \rho gh$.

Molekulārfizika. $n = \frac{N}{V}$, $p = \frac{1}{3} m_o n v^2$, $M = m_o N_A$, $N = \frac{m}{M} N_A$, $\rho = \frac{m}{V}$,

$\bar{W}_k = \frac{3}{2} kT$, $p = nkT$, $T = t + 273$, $pV = \frac{m}{M} RT$, $R = kN_A$, $\varphi = \frac{p}{p_o} = \frac{\rho}{\rho_o}$,

$\sigma = \frac{F}{l}$, $h = \frac{2\sigma}{\rho g r}$, $\sigma = E|\varepsilon_0|$, $\varepsilon_o = \frac{\Delta l}{l_o}$, $\sigma = \frac{F}{S}$, $U = \frac{3}{2} \frac{m}{M} RT$, $l = l_o(1 + \alpha t)$,

$Q = cm\Delta t$, $Q = \lambda m$, $Q = Lm$, $Q = qm$, $\Delta U = A + Q$, $Q = \Delta U + A$, $A = p\Delta V$, $\eta_{\max} = \frac{T_1 - T_2}{T_1}$, $\eta = \frac{A}{Q}$.

Elektrodinamika. $F = k \frac{q_1 q_2}{R^2}$, $\vec{E} = \frac{\vec{F}}{q}$, $E = \frac{U}{\Delta d}$, $A = qEd$, $C = \frac{q}{U}$, $C = \frac{\varepsilon_o S}{d}$,

$W = \frac{CU^2}{2}$, $R = R_o(1 + \alpha t)$, $\varepsilon = \frac{E_o}{E}$, $I = \frac{q}{t}$, $I = \frac{U}{R}$, $R = \rho \frac{l}{S}$, $U = \frac{A}{q}$, $I = \frac{\mathcal{E}}{R + r}$,

$I = I_1 = I_2$, $U = U_1 + U_2$, $R = R_1 + R_2$, $I = I_1 + I_2$, $U = U_1 = U_2$, $\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$,

$A = IUt$, $P = IU$, $m = kI\Delta t$, $F = BIl \sin \alpha$, $F = qvB \sin \alpha$,

$\mu = \frac{B}{B_o}$, $\Phi = BS \cos \alpha$, $\mathcal{E} = -\frac{\Delta \Phi}{\Delta t}$, $W = \frac{LI^2}{2}$, $\mathcal{E} = -L \frac{\Delta I}{\Delta t}$.

Elektriskās svārstības un viļņi. $T = 2\pi \sqrt{LC}$, $i = i_m \sin \omega t$,

$U = \frac{U_m}{\sqrt{2}}$, $X_C = \frac{1}{\omega C}$, $X_L = \omega L$, $k = \frac{N_1}{N_2} = \frac{U_1}{U_2}$, $N = IU \cos \varphi$, $v = \lambda \nu$.

Optika. $\frac{\sin \alpha}{\sin \beta} = \frac{n_2}{n_1}$, $\frac{v_1}{v_2} = \frac{n_2}{n_1}$, $D = \frac{1}{F} = \frac{1}{d} + \frac{1}{f}$, $\Delta d = k\lambda$, $\Delta d = (2k + 1) \frac{\lambda}{2}$, $d \sin \varphi = k\lambda$.

Kvantu fizika. $W = h\nu$, $h\nu = A_i + \frac{mv^2}{2}$, $h\nu_{\min} = A_i$, $eU_a = \frac{mv^2}{2}$, $W = mc^2$, $A = Z + N$,

$\nu = \frac{|W_k - W_n|}{h}$, $W = \Delta mc^2 = (Zm_p + Nm_n - m_k)c^2$, $N = N_o 2^{-t/T}$.

Fizikālās konstantes

Gaismas ātrums vakuumā	$c = 3,00 \cdot 10^8 \text{ m/s}$
Gravitācijas konstante	$G = 6,67 \cdot 10^{-11} \text{ m}^3/(\text{kg} \cdot \text{s}^2)$
Avogadro skaitlis	$N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
Bolcmaņa konstante	$k = 1,38 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}$
Universālā gāzu konstante	$R = 8,31 \text{ J}/(\text{mol} \cdot \text{K})$
Kulona likuma konstante	$1/4\pi\epsilon_0 = 9,00 \cdot 10^9 \text{ N} \cdot \text{m}^2/\text{C}^2$
Elektriskā konstante	$\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \text{ F/m}$
Magnētiskā konstante	$\mu_0 = 1,26 \cdot 10^{-6} \text{ H/m}$
Planka konstante	$h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J} \cdot \text{s}$
Elektrona lādiņš	$e = 1,60 \cdot 10^{-19} \text{ C}$
Elektrona miera masa	$m_e = 9,11 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$
Protona miera masa	$m_p = 1,673 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$
Neitrona miera masa	$m_n = 1,675 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$
Alfa daļiņas miera masa	$m_\alpha = 6,644 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$

Dažāda informācija

Brīvās krišanas paātrinājums Zemes virsmas tuvumā	$g = 10 \text{ m/s}^2$
Zemes rādiuss	$6,4 \cdot 10^6 \text{ m}$
Zemes masa	$6,0 \cdot 10^{24} \text{ kg}$
Saules masa	$2,0 \cdot 10^{30} \text{ kg}$
Mēness masa	$7,4 \cdot 10^{22} \text{ kg}$
Mēness orbītas rādiuss	$3,8 \cdot 10^8 \text{ m}$
Zemes orbītas rādiuss	$1,5 \cdot 10^{11} \text{ m}$
Sfēras tilpums	$V = (4/3)\pi R^3$
Sfēras virsmas laukums	$S = 4\pi R^2$
Vara īpatnējā pretestība	$1,7 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$
Dzīvsudraba blīvums	$1,36 \cdot 10^4 \text{ kg/m}^3$
Ūdens blīvums	$1 \cdot 10^3 \text{ kg/m}^3$
Normāls atmosfēras spiediens	1 atmosfēra = $1,01 \cdot 10^5 \text{ Pa}$

Elektromagnētisko viļņu skala

Viļņa nosaukums	Svārstību frekvence, Hz	Viļņa garums, m
Zemfrekvences viļņi	$3 \cdot 10^{-3} \dots 3 \cdot 10^3$	
Radioviļņi	$2 \cdot 10^4 \dots 3 \cdot 10^{12}$	
Infrasarkanie stari	$3 \cdot 10^{11} \dots 4 \cdot 10^{14}$	
Gaismas stari	$4 \cdot 10^{14} \dots 8 \cdot 10^{14}$	
sarkanie		$(7,6 \dots 6,2) \cdot 10^{-7}$
oranžie		$(6,2 \dots 5,9) \cdot 10^{-7}$
dzeltenie		$(5,9 \dots 5,6) \cdot 10^{-7}$
zaļie		$(5,6 \dots 5,0) \cdot 10^{-7}$
gaišzilie		$(5,0 \dots 4,8) \cdot 10^{-7}$
zilie		$(4,8 \dots 4,5) \cdot 10^{-7}$
violetie		$(4,5 \dots 3,8) \cdot 10^{-7}$
Ultravioletie stari	$8 \cdot 10^{14} \dots 3 \cdot 10^{16}$	
Rentgenstari	$3,7 \cdot 10^{15} \dots 3 \cdot 10^{20}$	
Gamma stari	vairāk par $3 \cdot 10^{19}$	

EKSĀMENS DABASZINĪBĀS
12. KLASEI
2009. gada 19. jūnijā
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

Darba vērtēšanas kritēriji

Daļa	Uzd.	Solis	Kritēriji	Punktu kopskaits
1.	1.	1.–5.	Izvērtē apgalvojumus un izvēlas vienu no divām atbildēm. Par katru atbildi – 1punkts.	5
	2.	1.–5.	Izvērtē atbildes un izvēlas vienu no divām atbildēm. Par katru atbildi – 1punkts.	5
	3.	1.–6.	Izvērtē atbildes un izvēlas vienu no septiņām atbildēm. Par katru atbildi – 1punkts.	6
	4.	1.–14.	Izvērtē atbildes un izvēlas vienu no četrām atbildēm. Par katru atbildi – 1punkts.	14
	5.	1.–5.	Izvērtē atbildes un izvēlas vienu no sešām atbildēm. Par katru atbildi – 1punkts.	5
2.	1.	1.	Pārtikas produktu kvalitātes kontrole. Par katru atbildi – 1punkts. Kopā – 2p.	12
		2.	Ogļhidrātu, lipīdu un olbaltumvielu enerģētiskā vērtība. Par atbildi – 1p.	
		3.	Aminoskābes un olbaltumvielas, to nozīme dzīvības procesos. Par atbildi – 1p.	
		4.	Prot aprēķināt pārtikas produktu enerģētisko vērtību. Par pareizu aprēķināšanas metodi –1p. Par pareizu rezultātu–1p. Kopā – 2p.	
		5.	Zina pārtikas produktos ietilpstošās uzturvielas. Uztura normas. Par atbilstošu sakārtojumu– 1p. Par pamatojumu – 1p. Kopā – 2p.	
		6.	Minerālvielu nozīme dzīvajos organismos. Par atbildi – 1p.	
		7.	Organisko vielu pārveidošanās rūgšanas procesos. Par atbildi – 1p. Par katru nosauktu piemēru – 1p. Kopā 3p.	
	2.	1.	Prot noteikt patērēto elektroenerģiju. Par katru pareizu ierakstu tabulā – 1p. Kopā – 4p.	12
		2.	Prot noteikt strāvas patērētāja jaudu. Par pareizu jaudas aprēķināšanu – 1p.Par pareizu rezultātu – 1p. Kopā 2p.	
		3.	Prot noteikt strāvas patērētāja izdalīto siltumu. Par pareizi novērtētu siltuma daudzuma vērtību – 1p.	
		4.	Zina par elektriskās strāvas jaudu un strāvas stiprumu. Par pareizu formulas izvēli – 1p.Par pareizu rezultātu – 1p. Kopā 2p.	
		5.	Prot noteikt patērēto elektroenerģiju. Par pareizu laika novērtēšanu – 1p.Par pareizu patērētās elektroenerģijas aprēķinu–1p. Par pareizu samaksas aprēķinu – 1p. Kopā 3p.	
	3.	1.	Zina biotisko elementu apriti biosfērā. Par katru nosauktu procesu – 1p. Par katru paskaidrojumu – 1p. Kopā 4p.	17
		2.	Zina kūdras, naftas, dabasgāzes un akmeņogļu krājumu veidošanās apstākļus. Par katru nosauktu fosilo resursu – 1p. Kopā 2p.	
		3.	Prot sastādīt barības ķēdes. Par barības ķēdes sastādīšanu – 1p. Par norādītā oglekļa riņķojuma ievērošanu – 1p. Kopā 2p.	

		4.	Zina par barības ķēdēm. Par katra jēdziena paskaidrojumu – 1p. Kopā – 3p.		
		5.	Par atbilstošu paskaidrojumu – 1p.		
		6.	Par atbilstošu viedokli – 1p.		
		7.	Cilvēka darbības ietekme biotisko elementu aprītē. Par katru atbilstošu piemēru – 1p. Kopā 2p.		
		8.	Prot analizēt vides piesārņojuma avotus un piesārņojuma sekas. Par problēmas nosaukšanu–1p.Par paskaidrojumu–1p. Kopā 2p.		
	4.		1.	Prot atlikt asis un vienības pie tām – 1 p. Prot regulāri atlikt skaitļus pie asīm – 1 p. Prot uzzīmēt grafiku – 1 p. Kopā 3p.	14
			2.	Zina kustību veidus un to pazīmes. Par katru pareizi aizpildītu rindiņu tabulā – 1 p. Kopā 4p.	
			3.	Prot veikt vienkāršus paātrinājuma aprēķinus. Par pareizu formulas izvēli – 1p.Par pareizu rezultātu – 1p. Kopā 2p.	
			4.	Prot veikt vienkāršus noietā attāluma aprēķinus. Par pareizu formulas izvēli – 1p.Par pareizu rezultātu – 1p. Kopā 2p.	
			5.	Par ātruma vienību saskaņošanu – 1p.Par atbilstošu pamatojumu – 1p. Kopā 2p.	
			6.	Zina kustību nosacījumus. Par atbilstošu paskaidrojumu – 1p.	
	5.		1.	Smēķēšanas iedarbība uz cilvēka organismu. Par salīdzinājumu – 1p. Par nosauktu cēloni–1p. Kopā 2p.	10
			2.	Par paskaidrojumu – 1p.	
			3.	Par katru nosauktu faktu – 1p. Kopā 2p.	
			4.	Par katru nosauktu faktu – 1p. Kopā 2p.	
			5.	Par pareizu atbildi – 1p.	
			6.	Par katru argumentu – 1p. Kopā 2p.	

Skolotājs aizpilda kopsavilkuma tabulu.

Vērtēšana. Punktus par 1. un 2. daļu summē. Darbu novērtē ar atzīmi, kas tiek izlikta atbilstoši iegūtajam punktu skaitam.

Punkti	1–9	10–21	22–34	35–48	49–59	60–68	69–77	78–85	86–93	94–100
Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

SKĀBJU, BĀZU UN SĀĻU ŠĶĪDĪBA ŪDENĪ

	H ⁺	NH ₄ ⁺	K ⁺	Na ⁺	Li ⁺	Ba ²⁺	Sr ²⁺	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Al ³⁺	Zn ²⁺	Fe ²⁺	Fe ³⁺	Mn ²⁺	Pb ²⁺	Cu ²⁺	Hg ²⁺	Ag ⁺	Cr ³⁺
OH ⁻		š	š	š	š	š	m	m	n	n	n	n	n	n	n	n	-	-	n
F ⁻	š	š	š	š	n	m	n	n	m	m	m	m	n	š	m	š	+	š	m
Cl ⁻	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	m	š	š	n	š
Br ⁻	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	m	š	m	n	š
I ⁻	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	-	š	n	-	n	n	š
S ²⁻	š	š	š	š	š	š	š	+	n	+	n	n	+	n	n	n	n	n	-
SO ₃ ²⁻	š↑	š	š	š	š	n	n	n	m	+	n	n	+	n	n	-	-	n	-
SO ₄ ²⁻	∞	š	š	š	š	n	n	m	š	š	š	š	š	š	n	š	+	m	š
PO ₄ ³⁻	š	š	š	š	m	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n
CO ₃ ²⁻	š↑	š	š	š	š	n	n	n	n	+	n	n	+	n	n	-	-	n	-
SiO ₃ ²⁻	n	-	š	š	š	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	-	-	-
NO ₃ ⁻	∞	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š
CH ₃ COO ⁻	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š	š

Apzīmējumi: š – šķīstoša viela; m – mazšķīstoša viela; n – nešķīstoša viela; ∞ – šķīdība ir neierobežota; š↑ – nestabilas vielas šķīdums – sadalās, izdalot gāzi; + – viela reaģē ar ūdeni; -- viela nav iegūta.

METĀLU ELEKTROĶĪMISKO SPRIEGUMU RINDA

Li, Rb, K, Cs, Ba, Sr, Ca, Na, Mg, Be, Al, Mn, Zn, Cr, Fe, Cd, Co, Ni, Sn, Pb, H, Cu, Hg, Ag, Pt, Au

I A

KĪMISKO ELEMENTU PERIODISKĀ TABULA

VIII A

1	1 H 1,008 Ūdeņradis											2 He 4,003 Hēlijs								
2	3 Li 6,941 Litijs	4 Be 9,012 Berilijs											5 B 10,811 Bors	6 C 12,011 Ogleklis	7 N 14,007 Slāpekļis	8 O 15,999 Skābeklis	9 F 18,998 Fluors	10 Ne 20,179 Neons		
3	11 Na 22,990 Nātrijs	12 Mg 24,305 Magnijs						VIII B							13 Al 26,982 Alumīnijs	14 Si 28,086 Silīcijs	15 P 30,974 Fosfors	16 S 32,06 Sērs	17 Cl 35,453 Hlors	18 Ar 39,948 Argons
4	19 K 39,098 Kālijs	20 Ca 40,08 Kalcijijs	21 Sc 44,956 Skandijijs	22 Ti 47,88 Titāns	23 V 50,941 Vanādijs	24 Cr 51,996 Hroms	25 Mn 54,938 Mangāns	26 Fe 55,847 Dzelzs	27 Co 58,933 Kobalts	28 Ni 58,69 Niķelis	29 Cu 63,546 Varš	30 Zn 65,38 Cinks	31 Ga 69,72 Gallijijs	32 Ge 72,59 Germānijs	33 As 74,922 Arsēns	34 Se 78,96 Selēns	35 Br 79,904 Broms	36 Kr 83,80 Kriptons		
5	37 Rb 85,468 Rubīdijs	38 Sr 87,62 Stroncijs	39 Y 88,906 Itrijs	40 Zr 91,22 Cirkonijs	41 Nb 92,906 Niobijs	42 Mo 95,94 Molibdēns	43 Tc 97,91 Tehnēcijs	44 Ru 101,07 Rutiēnijs	45 Rh 102,91 Rodijs	46 Pd 106,42 Pallādijs	47 Ag 107,87 Sudrabs	48 Cd 112,41 Kadmijijs	49 In 114,82 Indijijs	50 Sn 118,69 Alva	51 Sb 121,75 Antimons	52 Te 127,60 Telūrs	53 I 126,90 Jods	54 Xe 131,29 Ksenons		
6	55 Cs 132,91 Cēzijs	56 Ba 137,33 Bārijs	57 La* 138,91 Lantāns	72 Hf 178,49 Hafnijs	73 Ta 180,95 Tantāls	74 W 183,85 Volframs	75 Re 186,21 Rēnijs	76 Os 190,2 Osmijs	77 Ir 192,22 Iridijijs	78 Pt 195,08 Platīns	79 Au 196,97 Zelts	80 Hg 200,59 Dzīvsudrabs	81 Tl 204,38 Tallijs	82 Pb 207,2 Svins	83 Bi 208,98 Bismuts	84 Po 208,98 Polonijs	85 At 209,99 Astats	86 Rn 222,02 Radons		
7	87 Fr 223,02 Francijijs	88 Ra 226,03 Rādijs	89 Ac** 227,03 Aktīnijs	104 Rf [261] Rezerfordijs	105 Db [262] Dubnijs	106 Sg [263] Siborgijs	107 Bh [262] Borjijs	108 Hs [265] Hasijijs	109 Mt [266] Mejtnerijs	110 Ds [271] Darmštadijs	111 Rg [272] Rentgenijs	112 Uub [285] Ununubijs	113 Uut [284] Ununtrijs	114 Uuq [289] Ununkvadrijs	115 Uup [288] Ununpentijijs	116 Uuh [229] Ununheksijs	117	118 Uuo [294] Ununoktijs		
6	Lantanoīdi *			58 Ce 140,12 Cērijs	59 Pr 140,91 Prazioldims	60 Nd 144,24 Neodims	61 Pm 144,91 Prometijs	62 Sm 150,36 Samārijs	63 Eu 151,96 Eiropijs	64 Gd 157,25 Gadolīnijs	65 Tb 158,93 Terbijs	66 Dy 162,50 Disprozijs	67 Ho 164,93 Holmijs	68 Er 167,27 Erbijijs	69 Tm 168,93 Tulijijs	70 Yb 173,04 Iterbijs	71 Lu 174,97 Lutēcijs			
7	Aktinoīdi **			90 Th 232,04 Torijijs	91 Pa 232,04 Protaktīnijs	92 U 238,03 Urāns	93 Np 237,05 Neptūnijs	94 Pu 244,06 Plutonijs	95 Am 243,06 Americijijs	96 Cm 247,07 Kirijijs	97 Bk 247,07 Berklijs	98 Cf 251,08 Kalifornijijs	99 Es 252,08 Eiņšteinijijs	100 Fm 257,10 Fermijijs	101 Md 258,10 Mendeļejevijs	102 No 259,10 Nobelijijs	103 Lr 260,11 Lourensijs			

Kopsavilkuma tabulas paraugs dabaszinībās vidusskolā

Nr.	Uzvārds	Vārds	1. daļa					2. daļa					Kopā	Balles
			1. uzd.	2. uzd.	3. uzd.	4. uzd.	5. uzd.	1. uzd.	2. uzd.	3. uzd.	4. uzd.	5. uzd.		
			5	5	6	14	5	12	12	17	14	10		
1.														
2.														
3.														
4.														
5.														
6.														
7.														
8.														
9.														
10.														
11.														
12.														
13.														
14.														
15.														
16.														
17.														
18.														
19.														
20.														
21.														
22.														
23.														
24.														
25.														